

לה: עין משפט נר מצוה

האשה נקנית פרק ראשון קידושין

מסורת הש"ס

(א) [בבבא: טקף: לריבא וחי]
המשפיקו הני תרתי הכא
משום כפרה וזכא משום
חיובא אכל לפני קטלא איש
דבר מותא לכא כפר אכל
אשה לא לריבא וחי המשפיקו
כפר משום דלויא איניד
נשמה וכו' וכו' וכו' כיון
בבבא: (ב) חייב ריש פי
אמר טוטה גג: (ג) חייב
מ: (ד) [בבבא: ויתמהו]
וכן כפמך דליתמהו:
[מכסת: ד: ויחי: (ו) (ז)
חוב: שנוטת גג: דיה
כבא: (ח) וימספספא
דעשט פיד הירח:
אמר חל: (י) ויחי:
(יא) מסת כל: טר: מ:
מ"ב פי קדושין פרק ג:
(יב) [בבבא: טו: (יג) (יד)
(טו) קח אשכא:
(טז) [בבבא: ויחי: פי: ה:
אמר חף: ככל יקדושין:
(יז) [מסכת: ב: ט"ב: וע"ש
כבבא: (יח) [ויקרא: כל: ה:
(יט) [דפר"ק: חכג:
(כ) [בבבא: טו: (כא)
(כב) [ויחי: מ:
(כג) [דיה: דבבא: (כד) [ל:
מפבא: דלעיל: רפ"ח:
(כה) [הב"ב: דבמשיק: כעש"ט
לית: (כו) [הב"ב: דבמשיק:
הרש"י: ים: חמקן: (כז)
פי: ואלין: כגון: קתמ:
הרש"י:

דאיכא איניד נשמה. משום הכי חייביה רחמנא לשלם כופר: הקפס
הראש. המשום דעדי לאמורי אונז ולפתחתי) שאלמורי האונז חלקים
הם עד סמוך לגובה והלדעיס מקום שער הם כולם והמשמית שער
הלדעיס שיהא ראשו מוקף בשוה לפתחו ולדעיו ואחרי אונזו עגול
סביב היא הקפה: כל שיטנו כשהשמה.
דוקן ישנו בהקפת הראש: ולא זקן
אשכך. אפילו העלתה זקן והשחיתה:
פאס פאס. כמיב ישראל פאס זקן
וכמיב ככהניס) ופאס זקנס לא יגלחו
וקס"ד דמי כמיב אמור אל הכהניס
ניי אהרן ולא ננות אהרן אכולא
מילתא דכמיב כההוא עניינא קאי:
נשוק קרא מיניס) מנ"ש דפאס פאס
למעוטי נשים ישראליות ומימי פטורא
בקי"ו מכהנות: ספסיק פענין. ולא קאי
ניי אהרן אלא אטומאה לתור שיש
הפסק גמתיס כגון לה ישימא: מכניס
ליה לדכמיניס. ליתן אל האמור על זה
זוה ושל זה זוה דלא נמחיב אלא
כשהשמה ש"י גילוח וכוון דלויא
לאוקמי לג"ש לחי לא מדרשא למעוטי
ננות הואיל והפסיק הענין: מלגט.
פליגי"א של מחלמי חרבות שמחליקין
בס את חיק הסיף: ריפעיני. פליגי"א
של עושי משיקין: ס"ל לא יגלחו.
האמור ככהניס ואין דרך גילוח כגון
ואחרי ג"ש ליתן האמור על כהניס
בישראל ושל ישראל ככהניס: אס
כן. דלמיב הוא דלמא נכמוז את
שזוקק דהיה ליה נמי כמאן דכמיב
פאה דהא כמיב פאה כההוא קרא
גבי ראש ומדחי כמיב גבי זקן את
שזוקק ולא כמיב את זקן ש"מ
אפאה קאי וה"ק לא משמית פאות
שזוקק והדר יליף גילוח דהשחמה
כפאס פאס ישראל ככהניס אי"י
כניין אכ חייב פאס זקן ככהניס חייבי
פאס זקן בישראל: מאי פאס ש"מ
פאסי. ג"ש שלמה למינד כמכוי אף
לכל האמור בענין: לעומאה נגמיס.
ססימי מקום שיער חלוקים מסימי
עור כשר שננגע עור כשר כמיב שער
לכן ובסימי נחקי ראש חוקן שער נכוי
וקאמר הכא דאס העלתה אשה שער
זוקקה הוו סימי נגעה דרין נחקי זקן:
כפדיא כמיב. זקן של אשה דכמיב איש
או אשה: לעפרה נגמיס. לכשהמיה
טעון דין טהרת מזרע בתגלחת
והפוריס: איצטריך. לעומאה נגמיס
כדלמך מעיקרא להשוות סימי נחקי
זקן אשה לסימי זקן איש ודלמרת
כפדיא כמיב סד"ל לגדיד כמיב דלשה
הכמוז בקרא לא קאי אלא אנתקי
הראש וזו זוקן דכמיב כפיה אמתן
לאיש ולא לאשה קמ"ל מנא דכרימא
היי הן כוקן לכל דכריהס: כניס ולא
כניס. כניס אמת לה"י (א) לא התגודדו
ולא משמי קרה כניס ולא ננות
לקרחה אכל לגדידה אף הכנות: או
אינו. אלא אף לגדידה: כשהוא
אומר. כפסוק שלמחרי כי עם קדוש
אתה ואף הנשים ככלל עם: ה"ג
מכבה אני את הגדידה שישנה במקום
שער ושלא במקום שער ומוליא אני את
הקרה שאינה אלא במקום שער: גדידה.
אשגרכיני"ר וחוקי האמורי היו על מתיאן: כשריטה
הוא דכפי. וקס"ד שריטה גדידה וכו'
מימא אף היא נשים פטורות כמיב) כי עם קדוש
לכמיב והכי שפיר טפי ולאו לכמיב קרא דהא כניס
ולא ננות גבי גדידה כמיב ומימי סליק:

הנהגות הב"ה

(א) רש"י ד"ה כניס וכו'
(ב) אלוהים לא
(ג) חייב ריש פי
(ד) חייב ריש פי
(ה) חייב ריש פי
(ו) חייב ריש פי
(ז) חייב ריש פי
(ח) חייב ריש פי
(ט) חייב ריש פי
(י) חייב ריש פי
(יא) חייב ריש פי
(יב) חייב ריש פי
(יג) חייב ריש פי
(יד) חייב ריש פי
(טו) חייב ריש פי
(טז) חייב ריש פי
(יז) חייב ריש פי
(יח) חייב ריש פי
(יט) חייב ריש פי
(כ) חייב ריש פי
(כא) חייב ריש פי
(כב) חייב ריש פי
(כג) חייב ריש פי
(כד) חייב ריש פי
(כה) חייב ריש פי
(כו) חייב ריש פי
(כז) חייב ריש פי
(כח) חייב ריש פי
(כט) חייב ריש פי
(ל) חייב ריש פי

עניי רש"י

פליגי"א. סקנייה.
אשגרכיני"ר. לרשו.

איש דבר מצות אין אשה לא. וואי אשמינין
הא משום דאיכא איבוד נשמה חס רחמנא
עלה אבל הנך תרתי אימא לא צריכא: חוין
מבל תקיף ובל תשחית כו': בשלמא בל
חטמא למתים דכתיב יאמור אל הכהנים בני
אהרן בני אהרן ואלא בנות אהרן אלא בל
תקיף ובל תשחית מנלן דכתיב לא תקיפו
פאת ראשכם ולא תשחית את פאת זקנך כל
שישנו כהשחחה ישנו בהקפה והני נשי
הואיל ואלא יאיתנהו בהשחחה יאיתנהו
בהקפה ומנלן דלא איתנהו בהשחחה יאיתנהו
אימא סברא דהא לא אית להו זקן וואיכתיב
אימא קרא דאמר קרא לא תקיפו פאת
ראשכם ולא תשחית את פאת זקנך מדשני
קרא כריבוייה דא"כ ניכתוב רחמנא פאת
זקנכם מאי זקנך דא"כ יולא זקן אשתך ולא
והתניא זקן אשה והסרים שהעלו שער הרי
הן כוקן לכל דבריהם מאי לאו להשחחה אמר
אבי להשחחה לא מצית אמרת דליף פאת
פאת מבני אהרן מה להלן נשים פטורות אף
באן נשים פטורות ואי סבירא לן דכי כתב
בני אהרן אכוליה ענינא כתיב נישתוק קרא
מיניה ויתחי בק"ו ואנא אמינא יומיה כהניס
שריבה בהם הכתוב מצות יתירות בני אהרן
ולא בנות אהרן ישראל לא כ"ש אי לאו ג"ש
הוה אמינא הפסיק הענין השתא נמי נימא
הפסיק הענין ואי משום ג"ש מיבעי ליה
לכרתניא לא יגלחו יכול גילוח במספריים
יהיה חייב ת"ל לא תשחית יכול לקמו
במלגט ובריהוטי יהא חייב ת"ל לא יגלחו
היא כיצד גילוח שיש יבה השחחה היא אומר
זה תער א"כ ניכתוב קרא את שזוקק מאי
פאת זקנך ש"מ תרתי ואלא הא רתניא זקן
האשה והסרים שהעלו שער הרי הן כוקן לכל
דבריהם למאי הלכתא אמר מר זוטרא
לשומא נגעים טומאת נגעים בהדיא
כתיב ואיש או אשה כי יהיה בו נגע בראש
או בוקן אלא אמר מר זוטרא לטהרת נגעים
טהרת נגעים נמי פשיטא כיון דבת טומאה
היא בת טהרה היא איצטריך סד"ל לצדדים

עניי רש"י

פליגי"א. סקנייה.
אשגרכיני"ר. לרשו.

עניי רש"י

פליגי"א. סקנייה.
אשגרכיני"ר. לרשו.

איש דבר מצות הוא אין אשה לא. ולא דוקא דהא אימקס ענד
לאשה למיכו כמלות כאשה דגמר (במנינה דף ד.) לה לה
מאשה אלא הכי קאמר אינה חייבת כל כך כמו איש: הר"י הוא
בוקן א"כ דבריו. וא"ת ואין ממלא זקן כסרים והרי מי שאין לו זקן
אחד מסימי סרים ואמרינן (שכסרים
עד שיהיו בו כולן וי"ל כגון שהביא
זקן אחר רוב שנותיו דכ"ג סרים
הוא כדלמך פי' ויאל דופן (גדה דף מו:)
דכי לא נולדו בו סימי סרים הוה קטן
עד רוב שנותיו ובהגיע לרוב שנותיו
הוה גדול והוה סריס):
להשחחה לא מצית אמרת
ד"ה"ף פאת וכו'.
וא"ת למה לי ג"ש הא מוכח ליה שפיר
מדשני קרא כריבוייה (ו"ל דה"מ
מקמי דשמעין כריבוייה דיש להס
חשיבות זקן כשום מקום אכל לנתי
דשמעין (ודגלי לית לן למעוטי מדשני
כי: א"כ בן יביתוב את שבוקק.
פירוט א"כ דלמיב הוא דלמא
(ו) דהפסיק הענין נכמוז את שזוקק
דהוה ליה כמאן דכמיב פאה דהא
כמיב פאה כהאי קרא גבי ראש וכול
לומר כניין אכ חייב כפאס זקן
ככהניס כדכמיב ופאס זקנס לא יגלחו
וכיב פאס זקן בישראל והדר יליף
גילוח דכמיב גבי כהניס דהוה השחמה
כפאס פאס דלמא דלמא מנחמי מאי פאס
ש"מ ג"ש שלמה למינד כמכוי אף
לכל האמור בענין (יב) חייב ריש פי
ופאס זקן דרשנין בני אהרן ולא
ננות אהרן וכ"ש בישראל מג"ש דפאס
פאס: וכו' כתב עם קדוש ישריטה
הוא דכתיב. פירש כוקנעוס סד"ל
דגדידה ושריטה תרתי נינהו וחד ניד
וחד כניי וא"ת מי הזקיננו לומר ניד
עם קדוש קאי אשריטה שלח הוכרה
כאומה פשה ככל ולא קאי אגדידה
ואקמה דכמיב כהאי ענינא וי"ל
דמחא ליה טפי למימד דכי עם קדוש
קאי אשריטה אע"פ שלח הוכרה כאומה
פרשה מלכרס המקרא ולומר דניס
אמת לא קאי אלא התגודדו דסמין
גיה אלא הקמה שאין סמוך לו שהרי
למחיס יתי ויקרא ים כו).
אמרת כדמפרש גמרא ומה ראיית
להוליא את הקרה וכו' ועוד דיש גם
סירוס אחר דעם קדוש קאי אגדידה
שלפני פניו ולא הקמה שלפניו:
א

עניי רש"י

פליגי"א. סקנייה.
אשגרכיני"ר. לרשו.

עניי רש"י

פליגי"א. סקנייה.
אשגרכיני"ר. לרשו.

איש דבר מצות הוא אין אשה לא. ולא דוקא דהא אימקס ענד
לאשה למיכו כמלות כאשה דגמר (במנינה דף ד.) לה לה
מאשה אלא הכי קאמר אינה חייבת כל כך כמו איש: הר"י הוא
בוקן א"כ דבריו. וא"ת ואין ממלא זקן כסרים והרי מי שאין לו זקן
אחד מסימי סרים ואמרינן (שכסרים
עד שיהיו בו כולן וי"ל כגון שהביא
זקן אחר רוב שנותיו דכ"ג סרים
הוא כדלמך פי' ויאל דופן (גדה דף מו:)
דכי לא נולדו בו סימי סרים הוה קטן
עד רוב שנותיו ובהגיע לרוב שנותיו
הוה גדול והוה סריס):
להשחחה לא מצית אמרת
ד"ה"ף פאת וכו'.
וא"ת למה לי ג"ש הא מוכח ליה שפיר
מדשני קרא כריבוייה (ו"ל דה"מ
מקמי דשמעין כריבוייה דיש להס
חשיבות זקן כשום מקום אכל לנתי
דשמעין (ודגלי לית לן למעוטי מדשני
כי: א"כ בן יביתוב את שבוקק.
פירוט א"כ דלמיב הוא דלמא
(ו) דהפסיק הענין נכמוז את שזוקק
דהוה ליה כמאן דכמיב פאה דהא
כמיב פאה כהאי קרא גבי ראש וכול
לומר כניין אכ חייב כפאס זקן
ככהניס כדכמיב ופאס זקנס לא יגלחו
וכיב פאס זקן בישראל והדר יליף
גילוח דכמיב גבי כהניס דהוה השחמה
כפאס פאס דלמא דלמא מנחמי מאי פאס
ש"מ ג"ש שלמה למינד כמכוי אף
לכל האמור בענין (יב) חייב ריש פי
ופאס זקן דרשנין בני אהרן ולא
ננות אהרן וכ"ש בישראל מג"ש דפאס
פאס: וכו' כתב עם קדוש ישריטה
הוא דכתיב. פירש כוקנעוס סד"ל
דגדידה ושריטה תרתי נינהו וחד ניד
וחד כניי וא"ת מי הזקיננו לומר ניד
עם קדוש קאי אשריטה שלח הוכרה
כאומה פשה ככל ולא קאי אגדידה
ואקמה דכמיב כהאי ענינא וי"ל
דמחא ליה טפי למימד דכי עם קדוש
קאי אשריטה אע"פ שלח הוכרה כאומה
פרשה מלכרס המקרא ולומר דניס
אמת לא קאי אלא התגודדו דסמין
גיה אלא הקמה שאין סמוך לו שהרי
למחיס יתי ויקרא ים כו).
אמרת כדמפרש גמרא ומה ראיית
להוליא את הקרה וכו' ועוד דיש גם
סירוס אחר דעם קדוש קאי אגדידה
שלפני פניו ולא הקמה שלפניו:
א

עניי רש"י

פליגי"א. סקנייה.
אשגרכיני"ר. לרשו.

עניי רש"י

פליגי"א. סקנייה.
אשגרכיני"ר. לרשו.

א ומי פירי מכלי אכל
ה"י יא טישיע יד פי
שע טע"י (ג)
שפ"ב ב מיי טי"ב מה"ל
עיו י"ל ב פמ"
לחין ב טישיע יד פי
קאס פסיק י"י
ש"ג ב מיי טע טישיע
ספס טע"י (ו)
ד מיי טע טישיע
ספ טע"י (ז)
שצ"א ה מיי טע טישיע
ספ טע"י (ח)
ספ טע"י (ט)
שצ"ב ו מיי פ"ח מה"ל
טומאה
הלכה א:

עניי רש"י

פליגי"א. סקנייה.
אשגרכיני"ר. לרשו.

עניי רש"י

פליגי"א. סקנייה.
אשגרכיני"ר. לרשו.

א ומי פירי מכלי אכל
ה"י יא טישיע יד פי
שע טע"י (ג)
שפ"ב ב מיי טי"ב מה"ל
עיו י"ל ב פמ"
לחין ב טישיע יד פי
קאס פסיק י"י
ש"ג ב מיי טע טישיע
ספס טע"י (ו)
ד מיי טע טישיע
ספ טע"י (ז)
שצ"א ה מיי טע טישיע
ספ טע"י (ח)
ספ טע"י (ט)
שצ"ב ו מיי פ"ח מה"ל
טומאה
הלכה א: